

Laatimisaika
7.9.2022**Datatalouden toimeenpano- ja seurantaryhmän 10. kokous**

Aika: keskiviikko 7.9. klo 13.00-15.00

Paikka: Teams-kokous

Osallistujat:

Maria Rautavirta, pj.	LVM
Mika Pirttisalo, siht.	LVM
Lotta Engdahl	LVM
Pauliina Penttilä	LVM
Anna Wennäkoski	LVM
Merita Erkkilä	LVM
Jari Jauhiainen	OM
Jukka Lähesmaa	STM
Maaria Mäntyniemi	LVM
Aulikki Pakanen	PLM
Jaakko Rastas	YM
Juhana Rautiainen	YM
Olli-Pekka Rissanen	VM
Anna Vuopala	OKM
Juha Haataja	OKM
Minna Bloigu	SM
Tuomo Tuikka	VTT
Mikael Rinnetmäki	MyData Global
Teemu Kääriäinen	VM

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Tilannekatsaus ja ajankohtaiset asiat

- Digi- ja datasäädösten toimeenpanon yhteistyö – Lotta Engdahl, LVM**

Engdahl esitteli digi- ja datasäädösten toimeenpanoon nykytilaa ja yhteistyön kehittämistä.

Datanhallinta-asetus on julkaistu virallisessa lehdessä ja sitä sovelletaan 24.9.2023 alkaen. Liikenne- ja viestintäministeriö koordinoi toimeenpanoa ja on suunnittelemassa työryhmän asettamista siihen liittyen. Työryhmän tarkoituksena on koota nykytilan selvitys lainsäädännön nykytilasta, sillä asetuksen edellyttämien kansallisten toimien toteuttaminen vaatii eri hallinnonalojen lainsäädännön tarkastelua ja arviointia.

Datanhallinta-asetuksen työryhmän lisäksi ollaan suunniteltu digi- ja datasäädösten koordinaatioryhmän perustamista. Koordinaatioryhmän keskeisenä tehtävänä olisi

Id Versionumero

yhteensovittaa ja tukea hallinnonaloja digi- ja data-aloitteiden valmistelussa sekä käydä läpi käytännön toimia viranomaistehtävien ja –velvoitteiden toteuttamiseksi ja kehittämiseksi. Viestinnällisiä toimenpiteitä on edistetty mm. lisäämällä digitoimiston verkkosivujen alle [alasivu](#), jonka tavoitteena on lisätä suomalaisten yritysten tietoisuutta muuttuvasta säädösympäristöstä. Sitra on lupautunut osallistumaan tähän työhön sekä sitoutunut suunnittelemaan tietoa lisäävää ”Elements of Data” –verkkokurssin. Kyseessä on työkalu, joka auttaisi yrityksiä miettimään ja pohtimaan jo annettujen sekä tulevien lakialoitteiden vaatimuksia.

Keskusteltiin eroista datanhallinta-asetuksen työryhmän sekä digi- ja datasäädösten koordinaatioryhmän välillä.

- **Digikompassin ajankohtaiset – Merita Erkkilä, LVM**

Aino Sipari on siirtynyt toisiin tehtäviin ja Maaria Mäntyniemi on tullut hänen tilalleen hoitamaan digikompassi-asioita.

Digikompassi-selontekoa on työstetty kesän 2022 aikana lausuntopalautteen pohjalta. Selonteko lähti lausuntokierrokselle 1.9. ja on siellä 16.9. asti. Tavoitteena on antaa valtioneuvoston selonteko eduskunnalle 20.10.2022. Tämän jälkeen aloitetaan kompassin toimeenpanon suunnittelu ja seuraavaan hallituskauteen valmistautuminen.

Polku digitaaliselle vuosikymmenelle –toimintapolitiikkaohjelmasta on saavutettu poliittinen yhteisymmärrys. Ohjelma edellyttää Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston virallista hyväksyntää ja sen on tarkoitus tulla voimaan, kun se on hyväksytty. Vuonna 2023 on tarkoitus tehdä ensimmäinen digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskeva vuosikertomus.

Digikompassiin liittyvät pääasialliset muutokset toteutettiin kesän aikana siten, että siitä muodostettiin strategisempi dokumentti. Käytännössä asiakirjan muuttaminen strategiselle tasolle toteutettiin sen rakennetta selkeyttämällä, tekstiä tiivistämällä sekä havainnollistavilla kuvilla. Myös kompassissa esitetyt arvot ja sidosryhmien rooli on nyttemmin kuvattu linjakkaammin sekä mukaan on sisällytetty kuvia johtamismallista ja toimeenpanosta. Selonteossa on tarkoitus antaa digikompassista vain päärunko, joka sisältää vision, periaatteet tavoitteet ja avaintulokset. Toimenpidetaulukko mittarit mukaan lukien on päätetty jättää selonteon ulkopuolelle.

Keskusteltiin, mitä meneillä olevassa tulevaisuuskatsaustyössä tulisi ottaa huomioon sekä siitä, onko digikompassin tavoitteissa täsmennettävää.

4. EU:n ajankohtaiset –

Maija Rönkä oli estynyt osallistumaan kokoukseen, joten päätettiin käydä EU-ajankohtaiset läpi seuraavassa kokouksessa.

5. Muut asiat

- **Datasäädösehdotuksen tilannekatsaus –Maria Rautavirta**

Rautavirta esitteli datasäädösehdotuksen tilannekatsauksen.

Helmikuussa 2022 annettu datasäädösehdotus ja sen käsittely työryhmätasolla on kesken. Puheenjohtajavaltio Tšekki on laatinut jäsenvaltioiden kommenttien perusteella ensimmäisen

osittaisen kompromissintekstin, joka kattaa luvut I-IV ja näihin liittyvät johdanto-osan kappaleet. Kyseisiä lukuehdotuksia käsiteltiin viimeksi teletyöryhmässä 19.7.2022. Kompromissitekstin jatko-osa kattaa tällä hetkellä vain luvun V koskien viranomaisten pääsyä tietoon, mihin liittyvistä muutosehdotuksista keskusteltiin työryhmässä 5.9.2022. Valmistelutyössä Suomen kommenttiehdotukset on huomioitu pääosin hyvin. Kompromissitekstin osuus koskien lukuja VI-XI ovat vielä tulossa ja niille on asetettu määräpäiväksi 30.9.2022. Datasäädöksen valmistelussa ollaan lisäksi järjestetty bilateraaleja Ranskan, Tanskan ja Tšekin kanssa.

Ajankohtaistarkastuksen diat löytyvät [tiimeristä](#).

- **Suomen DEP-rahoitteiset lompakkopilotit – Teemu Kääriäinen**

Komissio julkaisi helmikuussa 2022 rahoitushaun eurooppalaisten lompakkoratkaisujen rajat ylittävälle pilotoinnille (37 M euroa), jotka ovat 50% kansallisesti rahoitettavia. Valtiovarainministeriö rahoittaa kansallisen rahoitusosuuden digitaalisen henkilöllisyyden kehittämisen määrärahoista. Suomi on hakenut EU-komissiolta Digital Europe Programme -rahoitusta eurooppalaisten lompakkoratkaisujen rahat ylittävään pilotointiin osana kolmea konsortiota. Esitetyt diat löytyvät [tiimeristä](#).

- **Datatalouden analytiikkakeskus – Olli-Pekka Rissanen**

Hanke Datatalouden analytiikkakeskuksesta on käynnistymässä vuoden 2023 alkupuolella. Tilastokeskus ja VATT perustaisivat yhteisen datahuoneen. Ajatuksena on, että Tilastokeskus tuottaa datan julkisen hallinnon rekistereistä. Työ olisi ikään kuin jatkoa pandemia-ajan Helsinki GSE -tilannehuoneelle. Kokonaisuuden taustalla on, että tilastolakia, tilastokeskuslakia sekä VATT-lakia ollaan uudistamassa. Analytiikkakeskus voisi kehittää datatalouden mittareita. Datahuoneen tehtävänä olisi tukea päätöksentekoa. Esitetyt diat löytyvät [tiimeristä](#).

- **European Health Data Space –asetus – Jukka Lähesmaa**

Komissio antoi keväällä 2022 esityksen European Health Space –asetuksesta. Vaikka Suomi on ajanut asetusta eteenpäin EU:n tasolla, on tällä hetkellä keskeinen huoli varmistaa sääntelyn hyötyjen realisoituminen olemassa olevilla resursseilla ja aikataulussa... Ehdotuksen läpikäynti on tällä hetkellä käynnissä ja U-kirje asiasta on valmistunut.

Käytiin keskustelua asetukseen liittyvistä haasteista ja ongelmakohtista.

6. Seuraava kokous

Ke 12.11.2022 klo 13:00-15:00. Kyseinen kokousajankohta on tämän ryhmäkokoonpanon viimeinen kokous.

7. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous ajassa 14:43.